

9.2.2017

Konsortiorryhmän kokous 9.2.2017

Aika Torstai 9.2.2017 klo 13.00–16.00

Paikka Kansalliskirjasto, kokoushuone Kaneli (V520), Kaikukatu 4, Helsinki

Paikalla

Arkistonjohtaja Outi Hupaniittu, Suomalaisen Kirjallisuuden Seura (puheenjohtaja)
Kirjastonjohtaja Minna Niemi-Grundström, Tampereen yliopiston kirjasto
Informaatikko Hannu Hahto, Tampereen ammattikorkeakoulun kirjasto
Yksikön päällikkö Outi Örn, Valtioneuvoston tietotuki- ja julkaisuyksikkö, etäyhteydellä
Johtava suunnittelija Matti Sarmela, Kirjastot.fi
Kirjastonhoitaja Irma Reijonen, Kansalliskirjasto
Apulaisjohtaja Mikko Kuutti, Kansallinen audiovisuaalinen instituutti
Yli-intendentti Ismo Malinen, Museovirasto
Arkisto- ja kirjastopäällikkö Hanna-Leena Paloposki, Kansallisgalleria
Intendentti Leena Paaskoski, Lusto – Suomen metsämuseo, etäyhteydellä
Projektipäällikkö Sanna Marttila, Open Knowledge Finland
Museolehtori Sanna Valoranta-Saltikoff, Pedaali ry

Poissa

Erityisasiantuntija Markku Mäenpää, Kansallisarkisto
Johtaja Kristiina Hormia-Poutanen, Kansalliskirjasto, kirjastoverkkopalvelut
Koordinaattori Maija Hupli, Yle arkisto

Kutsutut asiantuntijat

palvelusuunnittelija Susanna Eklund, Kansalliskirjasto
suunnittelupäällikkö Minna-Liisa Kivinen, Kansalliskirjasto
koulutussihteeri Mia Mansaré, Kansalliskirjasto (sihteeri)
tiedottaja Heidi Mustajoki, Kansalliskirjasto
palvelusuunnittelija Anna Niemelä, Kansalliskirjasto
kehittämispäällikkö Erkki Tolonen, Kansalliskirjasto
Delivery Manager Helmi-Kanerva Tuori, Wunderkraut Finland Oy
palvelusuunnittelija Maria Virtanen, Kansalliskirjasto

1. Kokouksen avaus, osallistujien toteaminen ja asialistan hyväksyminen

Esitys

Avataan kokous, puheenjohtaja toteaa osallistujat, asialista hyväksytään.

Päätös

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13.03 ja totesi osallistujat. Asialista hyväksyttiin.

2. Finnan tilannekatsaus

Esitys

Erkki Tolonen esittelee Finnan tilannekatsauksen. Liite 1: [Finnan tilannekatsaus](#)

Käsittely

Museovirasto julkaisi yli 100 000 kuvaa CC BY –lisenssillä tammikuussa, kuvat julkaistiin matalaresoluutioisina. Painokelpoisia kuvia on mahdollisuus tilata Museovirastolta erikseen maksua vastaan.

9.2.2017

3. Viestinnän tilannekatsaus

Esitys

Heidi Mustajoki esittelee Finnan viestinnän tilannekatsauksen. Liite 2: [Finnan viestintäkatsaus](#)

Käsittely

Ei keskustelua.

4. Finnan vuosiraportti 2016

Esitys

Erkki Tolonen esittelee Finnan vuosiraportin 2016. Esitetään vuosiraporttia hyväksyttäväksi. Liite 3: [Finnan vuosiraportti 2016](#)

Käsittely

Finna-näkymien kesken vertailtuna kirjasto-näkymien käyttö on voimakkainta. Tämä johtuu siitä, että käytännössä kaikki korkeakouluopiskelijat käyttävät nykyään Finnaa. Yleisistä kirjastoista Vaskin mukaantulo on myös vaikuttanut kirjasto-näkymien käytön kasvuun. Todettiin, että tarkempia näkymäkohtaisia lukuja nähdään kokouksen kohdassa 7 käsiteltävässä trendiraportissa.

Nelli-palvelun päättyminen on herättänyt loppukäyttäjissä jonkin verran kysymyksiä. Asiakkaiden palautteen perusteella parannettiin ohjausta entisen Nelli-portaalin sivuilta Finnaan. Kirjastoissa on huomattu kyselyiden lisääntyminen; koulutusta Finnan käytöstä tarvitaan.

Todettiin, että raporttiin tulee lisätä maininta siitä, että työ Omega-pohjaisten järjestelmien tuonnista Finnaan on aloitettu (digi.kirjastot.fi ja Porstua-kimppa).

Päätös

Hyväksytään raportti edellä mainituin lisäyksin. Valtuutettiin Erkki Tolonen muotoilemaan lisäys. Lopullinen versio lähetetään konsortiorryhmän jäsenille sähköpostitse.

5. Finnan projektisuunnitelma 2017

Esitys

Erkki Tolonen esittelee Finnan projektisuunnitelman 2017. Esitetään projektisuunnitelmaa hyväksyttäväksi. Liite 4: [Finnan projektisuunnitelma 2017](#)

Käsittely

Todettiin, että Museoviraston Journalistisen kuva-arkistoaineiston tuonti Finnaan on tarkoitus toteuttaa kuluvan vuoden aikana tähän saadun määrärahan turvin. Tällä hetkellä odotetaan rajapintaa MuseumPlus^{RIA}an. Kuva-arkiston tuonti nivoutuu yhteen myös AHAA-hankkeen kanssa sekä hierarkioiden näkymisen kehittämiseen Finnassa.

Projektisuunnitelmassa oli mainittu Museo2015 –hanke, joka ei ole enää toiminnassa kyseisellä nimellä. Maininta hankkeesta muutetaan projektisuunnitelmassa nykyiseen nimimuotoon.

Päätös

Projektisuunnitelma hyväksyttiin edellä mainituin muutoksin.

6. Korkeakoulujen kirjastojärjestelmähankinnan tilannekatsaus

Esitys

Minna-Liisa Kivinen esittelee korkeakoulukirjastojen kirjastojärjestelmähankinnan tilannekatsauksen. Liite 5: [Korkeakoulujen kirjastojärjestelmähankinnan tilannekatsaus](#)

Käsittely

Todettiin, että uutta kirjastojärjestelmää on etsitty jo useiden vuosien ajan mm. Kansalliskirjaston vetämän Uusi kirjastojärjestelmä (UKJ) –projektin puitteissa. Tällöin tultiin siihen johtopäätökseen, että modulaarinen ratkaisu ei ole järkevä sen vaatiman työmäärän vuoksi ja siitä syystä nyt ollaankin etsimässä valmista järjestelmää. Aikataulu on melko nopea, koska kirjastojen nykyiset järjestelmät ovat vanhentuneita ja niiden ylläpito on haastavaa. Projektisuunnitelman mukaan uuden kirjastojärjestelmän käyttöönotto ajoittuu vuosille 2019-2020.

7. Finnan käyttäjäkysely: trendiraportti

Esitys

Helmi-Kanerva Tuori Wunder Finland Oy:stä esittelee Finna-käyttäjäkyselyn tuloksiin ja Finna-näkymien käyttödataan perustuvan Finna-trendiraportin. Tausta-aineisto: Finna-trendiraportti. Tausta-aineisto [Finna trendiraportti](#). Liite 6: [Finna-trendiraportti](#)

Käsittely

Todettiin, että tyytyväisyys palveluun on näkymien määrän kasvusta huolimatta edelleen parantunut ja on hyvällä tasolla. Käyttödatan pohjalta pitkällä tarkastelujaksolla käyttö seuraa tiettyjä ryhmäkohtaisia lainalaisuuksia. Tilaaajan (Kansalliskirjasto) kanssa on suunniteltu, että ryhmäkohtaista käyttödataa voitaisiin jatkoyöstää sektorien kanssa työpajatyöskennellen. Finna-palvelun kehittämisen tueksi tarkastelua on tarkoitus jatkaa ja syventää pienemmällä näkymäotannalla mm. fasettien käyttöä tutkien sekä tarkastelemalla Finna.fin aineistojen käyttöä organisaatiotasolla.

8. Kirjastoverkkopalveluiden palvelukyselyn tulokset Finnan osalta

Esitys

Maria Virtanen esittelee Kansalliskirjaston kirjastoverkkopalveluiden palvelukyselyn tuloksia Finnan osalta. Liite 7: [Finna palvelukyselyssä 2016](#)

Käsittely

Palvelukyselyissä Kansalliskirjasto on saanut asiakasorganisaatioiden tarpeiden tuntemisesta toistuvasti heikkoja arvioita. Keskusteltiin mistä tämä voisi johtua sekä pohdittiin mistä syystä palvelukyselyn vastaajamäärä jäi ennätysalhaiseksi (vastausprosentti 42 %).

Todettiin, että asiakasorganisaatioiden tarpeiden tunteminen on suuri haaste, koska asiakaskenttä on niin laaja. Yleistyksiä on tehtävä väistämättä.

Yliopistokirjastosektorin näkökulmasta Kansalliskirjaston palvelu on ollut hyvää ja asioihin reagointi nopeaa; on selvää, että haasteiden selvittämiseen on panostettu. Koettiin, että asiakasymmärrys on parantunut, mutta tähän ei pidä tuudittautua.

Arkistosektorilla toivottiin panostusta viestintään; pitkät kontaktiketjut ovat johtaneet tietokatkoksiin, ja siitä johtuviin väärinkäsityksiin.

Viestinnällisiä haasteita Kansalliskirjasto on pyrkinyt ratkaisemaan esimerkiksi hyödyntämällä tilaisuuksissa etäyhteyksiä. Myös palvelupostien käyttö on osa viestinnän tehostamista ja sen

9.2.2017

tarkoituksena on välttää tietokatkosten syntymistä: palvelupostia seuraa useampi henkilö, eikä näin ole vaaraa siitä, että viesti jää katveeseen esimerkiksi henkilöstövaihdosten tai lomien vuoksi.

Kansalliskirjasto on saanut kritiikkiä liiallisesta kirjastopainotteisuudestaan, mutta museoiden näkökulmasta tähän on tullut parannusta viime aikoina ainakin Finna-palvelun suhteen, vaikka palvelu onkin vielä kirjastopainotteinen. On myös tärkeää, että organisaatiot muistavat ilmaista tarpeensa selkeästi.

Kirjastoille Finna-palvelu on tosin myös kriittinen palvelu, sillä se on heidän ensisijainen käyttöliittymänsä. Tästä syystä on olennaista, että siihen myös panostetaan.

Todettiin myös, että erityisesti Finnassa tehdään selkeästi kaikkien sektorien yhteistä palvelua, mikä nähdään merkittävänä voimavarana.

Palvelukyselyn kysymyksen asetteluun voisi myös kiinnittää huomiota. Osassa kysymyksiä ei ollut selvää, mitä halutaan tietää ja mikä Kansalliskirjaston rooli on.

Lisäksi muistutettiin, että kysely on vain yksi tapa saada näkemystä asiakkaiden tarpeista. Aito vuorovaikutus ja asiakkaiden kanssa yhdessä tekeminen olisi myös tärkeää.

Palvelukyselyn vastaajamäärän arveltiin jääneen vähäiseksi huonon ajankohdan vuoksi (joulukuu). Normaalisti palvelukysely ajoittuu keväälle, mutta vuonna 2016 Helsingin yliopistolla olleesta muutostilanteesta johtuen palvelukysely oli mahdollista järjestää vasta joulun alla.

9. Tiedotusasiat ja vuosikellon tarkistaminen

Konsortior ryhmän [vuosikellon](#) tarkistus

Käsittely

Avoin data ja sisällöt sekä uudet käyttötavat siirrettiin helmikuusta toukokuulle.

Toukokuussa käsitellään myös ministeriön palautetta OKM:n ulkopuolisten mukaantulosta.

Mikäli oikeusministeriön työryhmästä on saatu tietoa tietosuojasetuksen kansallisesta implementoinnista konsortior ryhmän toukokuun kokoukseen mennessä, tullaan sitä käsittelemään kokouksessa. Kansalliskirjaston juristi pyydetään tässä tapauksessa kokoukseen asiantuntijaksi. Asiaa seurataan.

Tapahtumia:

- [Sektoritapaamiset helmikuussa](#)
- Koulutukset:
 - Finnan peruskoulutus uusille organisaatioille 19.4.
 - Hallintaliittymän peruskoulutus 25.4.
 - Hallintaliittymän jatkokoulutus 9.5.

10. Muut asiat

Seuraava konsortior ryhmän kokous järjestetään keskiviikkona 10.5.2017 klo 13–16

Kansalliskirjaston Leipätehtaan tiloissa (kokoushuone Kaneli, 5. krs, Kaikukatu 4, Helsinki).

11. Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin klo 15.50.

9.2.2017

LIITTEET:

Liite 1: Finnan tilannekatsaus:

https://www.kiwi.fi/download/attachments/75204354/Finna_tilannekatsaus_Finna-konsortiorhma_09-02-2017.pptx?version=3&modificationDate=1486627731708&api=v2

Liite 2: Finnan viestintäkatsaus:

https://www.kiwi.fi/download/attachments/75204354/Finnan_viestint%C3%A4katsaus_090217.pptx?version=1&modificationDate=1485940988327&api=v2

Liite 3: Finnan vuosiraportti 2016:

https://www.kiwi.fi/download/attachments/75204354/Vuosiraportti2016_v01_konsortio.docx?version=1&modificationDate=1486416649939&api=v2

Liite 4: Finnan projektisuunnitelma 2017: https://www.kiwi.fi/download/attachments/75204354/Finna-projektisuunnitelma_2017_konsortio.docx?version=2&modificationDate=1486130196223&api=v2

Liite 5: Korkeakoulujen kirjastojärjestelmähankinnan tilannekatsaus:

<https://www.kiwi.fi/download/attachments/75204354/Kirjastoj%C3%A4rjestelm%C3%A4hankinta%20-%20Finnan%20konsortiorh%C3%A4%202017-02-09.pdf?version=1&modificationDate=1485962228356&api=v2>

Liite 6: Finnan trendiraportti:

https://www.kiwi.fi/download/attachments/75204354/Wunder_Finna_trendreport_2016_konsortio09022016_FINAL.pdf?version=1&modificationDate=1486643545593&api=v2

Liite 7: Finna palvelukyselyssä 2016:

https://www.kiwi.fi/download/attachments/75204354/Finna_palvelukyselyss%C3%A4_2016.pptx?version=2&modificationDate=1486636086875&api=v2